

S&V Nieuwsflits

Aangekondigde wijzigingen Wet op de ondernemingsraden: Update!

Inleiding

Op 23 december 2015 is het wetsvoorstel 'Wijziging van de Wet op de ondernemingsraden en de Pensioenwet in verband met de bevoegdheden van de ondernemingsraad inzake de arbeidsvoorwaarde pensioen' ingediend. De Wet op de Ondernemingsraden (hierna: "WOR") zal na inwerkingtreding van het wetsvoorstel op een aantal punten wijzigen op pensioengebied. Op dit moment is het wetsvoorstel in behandeling bij de Tweede Kamer.

In deze nieuwsflits wordt nader ingegaan op de aangekondigde wijzigingen van de WOR. In de bijlage is een stroomschema opgenomen waarin het instemmingsrecht van de ondernemingsraad (hierna: "OR"), na inwerkingtreding van het wetsvoorstel, inzichtelijk wordt gemaakt.

Aangekondigde wijzigingen

Uitbreiding instemmingsrecht OR: de pensioenovereenkomst

In de huidige WOR staat dat de OR een instemmingsrecht heeft bij elk voorgenomen besluit van de ondernemer tot vaststelling, wijziging of intrekking van een 'regeling met betrekking tot een pensioenverzekering' die is ondergebracht bij een verzekeraar. Ook heeft de OR een instemmingsrecht bij elk voorgenomen besluit van de ondernemer tot vaststelling dan wel intrekking van een pensioenovereenkomst die is ondergebracht bij een ondernemingspensioenfonds of een niet-verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds. Opvallend is dat er op dit moment dus geen instemmingsrecht bestaat bij een wijziging van de pensioenovereenkomst bij pensioenfondsregelingen. In al deze situaties geldt overigens in ieder geval geen instemmingsrecht voor zover de inhoud van de pensioenregeling in een cao is geregeld.

In het wetsvoorstel wordt voorgesteld het instemmingsrecht van de OR uit te breiden tot elk besluit van de ondernemer tot vaststelling, wijziging of intrekking van 'regelingen met betrekking tot een pensioenovereenkomst', ongeacht de pensioenuitvoerder. Wel blijft gelden dat er geen instemmingsrecht bestaat voor zover de pensioenregeling inhoudelijk in de cao is geregeld.

Uitzondering instemmingsrecht bij een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds

In het wetsvoorstel wordt een uitzondering gemaakt op het instemmingsrecht van de OR voor zover er sprake is van verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds. Dit volgt eigenlijk al uit de huidige WOR, maar is nu expliciet in het wetsvoorstel opgenomen. De gedachte achter deze uitzondering is dat er alleen een instemmingsrecht kan bestaan ten aanzien van een voorgenomen besluit van de ondernemer. In een situatie waarbij de ondernemer geen zeggenschap heeft, is er geen instemmingsrecht. Dit betekent dat er geen instemmingsrecht voor de OR bestaat ten aanzien van de verplichtgestelde bedrijfstakregeling.

Er is wel een instemmingsrecht voor de OR bij een voorgenomen besluit van de ondernemer tot het vaststellen, wijzigen en intrekken van een vrijwillige aansluiting bij een (verplichtgesteld) bedrijfstakpensioenfonds, al dan niet in de vorm van een excedentpensioenregeling. Het is op dit moment onduidelijk of er een instemmingsrecht bestaat als bij een vrijwillige aansluiting bij een (verplichtgesteld) bedrijfstakpensioenfonds het pensioenfonds op eigen initiatief de pensioenregeling wijzigt. Uit de wetsbehandeling blijkt tot op dit moment niet duidelijk wat de wetgever dan beoogt. Volgens ons is dan de juridische positie van de ondernemer van belang: namelijk of sprake is van een voorgenomen besluit van de ondernemer of dat de ondernemer de wijziging moet volgen.

Regelingen in een uitvoeringsovereenkomst of een uitvoeringsreglement

Voorgesteld wordt dat *'onder regelingen met betrekking tot een pensioenovereenkomst'* mede wordt verstaan regelingen, opgenomen in een uitvoeringsovereenkomst of een uitvoeringsreglement, die van invloed zijn op de pensioenovereenkomst. Hierdoor krijgt de ondernemingsraad een instemmingsrecht ten aanzien van de onderdelen van de uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement die de pensioenovereenkomst raken. De volgende onderdelen van de uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement vallen volgens de wetgever in ieder geval onder het instemmingsrecht van de OR:

- de wijze waarop de verschuldigde premie wordt vastgesteld;
- de maatstaven voor en de voorwaarden waaronder toeslagverlening plaatsvindt; en
- de keuze voor onderbrenging van de pensioenregeling bij een bepaalde verzekeraar, een bepaald (algemeen) pensioenfonds, een bepaalde premiepensioeninstelling of een bepaalde pensioeninstelling in het buitenland.

Dit is geen limitatieve opsomming: ook andere onderwerpen in de uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement kunnen van invloed zijn op de pensioenovereenkomst en derhalve instemmingsplichtig zijn. Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer zijn hierover vragen gesteld. In de praktijk kan het tot discussie leiden tussen de ondernemer en de OR of een wijziging van de uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement wel of niet van invloed is op de pensioenovereenkomst. De wetgever laat dit uitdrukkelijk over aan de praktijk. Wel heeft de wetgever aangegeven dat bijvoorbeeld de bijstortingsverplichting van de ondernemer een wijziging is die invloed heeft op de pensioenovereenkomst.

Informatieplicht ondernemer over uitvoeringsovereenkomst en -reglement uitgebreid

In het wetsvoorstel is een nieuw artikel opgenomen dat de ondernemer verplicht de OR zo spoedig mogelijk schriftelijk te informeren over elk voorgenomen besluit tot vaststelling, wijziging of intrekking van een uitvoeringsovereenkomst of uitvoeringsreglement.

Voorlichtingsdocument verduidelijking rol OR

De SER-Commissie Bevordering Medezeggenschap (CBM) is van plan een voorlichtingsdocument op te stellen dat de rol van de OR bij de arbeidsvoorwaarde pensioen inzichtelijk zal maken. Daarin zal ook aandacht worden besteed aan de onderdelen uit de uitvoeringsovereenkomst die van invloed zijn op de pensioenovereenkomst. De OR en de ondernemer worden verder geacht nadere afspraken te maken over de reikwijdte van de medezeggenschapsrechten via een ondernemingsovereenkomst. Op die wijze kunnen zij verduidelijken welke onderwerpen uit de uitvoeringsovereenkomst onder het instemmingsrecht vallen.

Inwerkingtreding

De beoogde inwerkingtreding van dit wetsvoorstel is 1 juli 2016; de verwachting is echter dat deze inwerkingtredingsdatum niet meer haalbaar is.

Voor een nadere toelichting over dit onderwerp kunt u contact opnemen met Tom Dimmendaal (06 – 57 31 71 96) of Hanaa Tachikirt (06 – 53 27 16 70).

Bijlage - Stroomschema instemmingsrecht OR in de nieuwe situatie

Onderstaand is het instemmingsrecht van de ondernemingsraad aan de hand van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de ondernemingsraden inzichtelijk gemaakt in een stroomschema.

